

แนวโน้มและพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร

TRENDS AND INVESTMENT BEHAVIOR OF THAI INVESTORS IN BANGKOK METEOPOLIS

อริวัฒน์ โตสันติกุล¹

ณัฏช์ กุลิสร์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา แนวโน้มและพฤติกรรมการลงทุนของ นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ได้แก่ ประชากร ชาวไทยที่มีแหล่งอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและเป็นนักลงทุนจำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที่ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน ทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า

นักลงทุนที่มีอายุและอาชีพที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทย ในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ในด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) และด้านมูลค่า การลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นักลงทุนที่สถานภาพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุน ของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ในด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บุคลิกภาพด้านกล้าเสี่ยง (ชอบผจญภัย) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของ นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านระยะเวลาถือครองสินทรัพย์เฉลี่ยโดยมี ความสัมพันธ์ในระดับต่ำทิศทางตรงกันข้าม

บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านรอบคอบระมัดระวังและด้านการใช้ เหตุผลในการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) โดยมีความสัมพันธ์ใน ระดับต่ำทิศทางเดียวกัน

บุคลิกภาพด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุน ของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำทิศทางเดียวกัน

¹ สาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยภายในด้านความมั่งคั่ง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) และด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) ปัจจัยภายในด้านความเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) ส่วนปัจจัยภายในด้านสภาพคล่อง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) ในระดับต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามลำดับ

ปัจจัยภายนอกด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำทิศทางเดียวกัน และ

ปัจจัยภายนอกด้านการเมือง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านระยะเวลาในการถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ย มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

พฤติกรรมการลงทุน ด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการลงทุนในอนาคต โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำทิศทางเดียวกัน

คำสำคัญ: แนวโน้มการลงทุน พฤติกรรมการลงทุน นักลงทุนชาวไทย สินทรัพย์

Abstract

The research aims to study trends and investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis. Sample size in this research is 400 Thai investors residing in Bangkok metropolis. Questionnaire is the tool for data collection. Statistics for data analysis are percentage, mean, standard deviation, the t-test, one way analysis of variance, and Pearson product moment correlation coefficient. Research results are as follows:

Investors who have difference in age and occupation have difference in investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis in category of average investment frequency (investment per year) and average investment value (Baht per investment) at the statistically significance levels of 0.01

Investors who have difference in marital status and earning average monthly income have difference in investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis category of average investment value (Baht per investment) at the statistically significance levels of 0.01

Personality on risky manner (adventure preferable) is negatively related to investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis in category of average holding period of investment at the low levels.

Personality on self confidence, cautiousness and rational decision making are positively related to investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis in category of average investment frequency (investment per year) at the low level.

Personality on rational decision making is positively related to investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis in category of average investment value (Baht per investment) at the low levels.

Internal factor on wealth are related to investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis in category of average investment frequency (investment per year) and average investment value (Baht per investment). Internal factor on risk is related to investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis in category of average investment value (Baht per investment). Internal factor on liquidity is related to investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis in category of average investment value (Baht per investment). The aforementioned relationships are positively at the low levels.

External factor on economy is related to investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis in category of average investment frequency (investment per year). The aforementioned relationships are positively at the low levels. External factor on politics is related to investment behavior of Thai investors in Bangkok metropolis in category of average holding period of investment. The aforementioned relationships are negatively at the low levels.

Investment behavior in category of average investment frequency (investment per year) is positively related to investment trends in the future at the low levels.

Keywords: Investment trends, Investment behavior, Thai investors, Asset

บทนำ

ในปี 2555 สถานการณ์ทางการเงินและเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินเกิดความผันผวนเพิ่มขึ้นในตลาดเงินโลกเป็นผลมาจากปัญหาหนี้สาธารณะในยุโรปที่ลุกลามไปยังภาคการเงินของเศรษฐกิจยุโรป และได้ส่งผลกระทบต่อตลาดหลักทรัพย์และตลาดเงินตราต่างประเทศของประเทศไทย เนื่องจากในไตรมาสที่ 4 ของปี 2554 ประเทศไทยประสบกับปัญหาอุทกภัยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยเป็นวงกว้าง ทำให้สินเชื่อกภาคเอกชนชะลอตัวลง และการผิติดนัดชำระหนี้ทั้งภาคเอกชนและครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น สถานการณ์เงินเฟ้อที่มีแนวโน้มสูงขึ้นคณะกรรมการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายการเงินในทางที่ผ่อนปรนมากขึ้น ส่งผลไปยังอัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงินและตลาดพันธบัตร ทำให้เสถียรภาพทางการเงินยังอยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับภาคสถาบันการเงินที่มีการระดมเงินฝากที่เข้มข้นขึ้น ทั้งนี้ ปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญต่อภาพรวมระบบเศรษฐกิจการเงินในระยะต่อไปยังคงมาจากเศรษฐกิจโลกที่อ่อนแอลงอาจจะส่งผลต่อเนื่องมายังภาคธุรกิจ การจ้างงาน และรายได้ครัวเรือนภาคธุรกิจ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2555)

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้คาดการณ์อัตราเงินเฟ้อช่วงครึ่งหลังของปี 2555 ว่ามีน้ำหนักมากขึ้นต่อจุดยืนนโยบายการเงิน โดยคณะกรรมการนโยบายการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 3.00 ตามการคาดการณ์ของตลาดจากการประชุมนโยบายการเงินในวันที่ 2 พฤษภาคม 2555 มีการประเมินสถานการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันยังสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และหลังจากการประชุมนโยบายการเงิน ได้สะท้อนมุมมองในเชิงบวกต่อทิศทางฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจจากผลกระทบน้ำท่วม และสัญญาณเสถียรภาพของเศรษฐกิจโลก ซึ่งจะเป็นแรงส่งที่สำคัญต่อแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งปีหลัง ในขณะที่เงินเฟ้ออาจได้รับแรงกดดันมากขึ้น จากทิศทางเศรษฐกิจ ค่าจ้าง และราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น รวมทั้งมติของคณะกรรมการนโยบายการเงินเกิดขึ้นหลังจากที่ข้อมูลอัตราเงินเฟ้อของกระทรวงพาณิชย์ สะท้อนให้เห็นว่า ระดับราคาสินค้าผู้บริโภคชะลอตัวลงมากเกินไปเกินคาดทั้งในส่วนของอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน

จากสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน พบว่า อัตราเงินเฟ้อมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคาร ทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงมีค่าติดลบส่งผลให้มูลค่าของเงินลดลง ดังนั้น การออมเงินจึงไม่ใช่วิธีการที่ดีที่สุดที่ทำให้เงินงอกเงยได้ การบริหารจัดการเงินของแต่ละบุคคลจึงเป็นสิ่งที่ทุกคนควรให้ความสำคัญในการเลือกลงทุน เพื่อให้มีการงอกเงยของทุน ทั้งในด้านอสังหาริมทรัพย์ ตราสารหนี้ ตราสารทุน หุ้น ทองคำ เงินฝาก โดยผลตอบแทนจะได้กลับมาในรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามประเภทของการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นในรูปของเงินปันผล ดอกเบี้ย และส่วนต่างของราคาทรัพย์สิน ซึ่งมีหลายทางเลือกที่สามารถให้ผลตอบแทนสูงกว่าการฝากเงิน แต่ก็สามารถเกิดความเสี่ยงสูงขึ้นตามอัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้นเช่นกัน ดังนั้น ทางเลือกที่เหมาะสมกับการลงทุนสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยง ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับความเสี่ยงในการลงทุนของแต่ละบุคคล และปัจจัยต่างสภาพแวดล้อมต่างๆ ในการเลือกลงทุนของนักลงทุน

กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางความเจริญในทุก ๆ ด้านของประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา การคมนาคม รวมทั้งยังเป็นศูนย์รวมผู้คน que เข้ามาอาศัยเป็นจำนวนมาก กรุงเทพมหานครจึงมีเป้าหมายสำคัญที่ต้องการ ให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ และการที่ผู้ประกอบการจะตัดสินใจประกอบอาชีพในกรุงเทพมหานครนั้น มีทั้งอาชีพที่ต้องการใช้วิชาความรู้และมีอีกเกินกว่าครึ่งที่ต้องการมีธุรกิจเป็นของตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของแหล่งเงินทุน (ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการคลัง และการลงทุนของกรุงเทพมหานคร, 2555)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการที่จะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม และแนวโน้มการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาเกี่ยวกับลักษณะ ประชากรศาสตร์ต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ สถานภาพการศึกษารายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ แหล่งที่มาของ เงินทุน และของแต่ละบุคคลว่ามีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนเพียงไร บุคลิกภาพส่งผลต่อ พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนหรือไม่ ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลการลงทุนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครมากน้อย เพียงไร และพฤติกรรมการลงทุนมีความสัมพันธ์แนวโน้มการลงทุนในอนาคตของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครมากน้อยเพียงใด โดยผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้กับกองทุนรวมต่างๆ ในการกำหนดกลยุทธ์ของกิจการ เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการลงทุนของ นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพ และเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในการลงทุน หรือผู้ที่ต้องการ จะศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์
2. เพื่อศึกษาบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการลงทุนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนที่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการลงทุนในอนาคตของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - ลักษณะประชากรศาสตร์
 - บุคลิกภาพ
 - ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการลงทุน ได้แก่ ความมั่งคั่ง อัตราผลตอบแทน ความเสี่ยง สภาพคล่อง
 - ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการลงทุน ได้แก่ เศรษฐกิจ การเมือง
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการลงทุนและแนวโน้มการลงทุนในอนาคตของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย มีดังนี้

1. นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส แหล่งที่มาของเงินทุน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
2. บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการลงทุน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
4. ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการลงทุน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
5. พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการลงทุนในอนาคต

ทบทวนวรรณกรรม

แนวความคิดเกี่ยวกับนักลงทุน

การวิเคราะห์ให้นักลงทุนบุคคลธรรมดา จากคุณสมบัติ เช่น รายได้และความมั่งคั่ง (Income & wealth) และช่วงอายุ (Life cycle) รายได้และความมั่งคั่ง (Income & wealth) เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการลงทุนในตลาดการเงินเมื่อบุคคลมีรายได้ (Income) สูงกว่าการใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคปัจจุบัน (Current consumption) บุคคลนั้นก็ย่อมมีเงินเหลือใช้ที่สามารถนำไปลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารทางการเงินประเภทต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายว่าจะนำเงินลงทุนและผลประโยชน์ที่เกิดจากการลงทุนผู้ที่มีอายุน้อยและมีรายได้อยู่ในช่วงเริ่มสะสมทรัพย์สิน มักจะนิยมลงทุนในลักษณะที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนสูงกว่า (Higher risk/ Higher return) เพราะเมื่อการลงทุนไม่ประสบผลดังที่คาดไว้ ก็ยังสามารถเริ่มสะสมทรัพย์สินใหม่ แต่ผู้ที่มีอายุมากกว่า แม้ว่าจะมีรายได้ที่มั่นคงแล้ว ก็มักนิยมจะลงทุนในลักษณะที่มีความเสี่ยงโดยรวมต่ำลง แม้ว่าผลตอบแทนจะลดลงก็ตาม (Lower risk/ Lower return) ทั้งนี้เพราะหากพลาดแล้ว ช่วงอายุที่เหลืออาจไม่เพียงพอที่จะเริ่มสะสมทรัพย์สินใหม่ แนวคิดของผู้ลงทุนในเรื่องการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทน ตลอดจนช่วงเวลาที่สุดคล้องกับแผนการลงทุนของลูกค้ายาวในทางวิจัยนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ เพื่อศึกษาว่าลักษณะของลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมในการลงทุนที่ต่างกันอย่างไร และนำมาวิเคราะห์พฤติกรรมของนักลงทุนด้วยว่าลักษณะของนักลงทุน จะมีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนและแนวโน้มการลงทุนอย่างไร

แนวความคิดบุคลิกภาพ

Bailard, Biehi, & Kaiser (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน, 2548, น. 302) กำหนด Five-way Model จำแนกนักลงทุนออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ นักผจญภัย (Adventure) ผู้มีความเป็น

เอกเทศ (Individualist) ดาราผู้มีชื่อเสียง (Celebrity) ผู้พิทักษ์ (Guardian) และผู้ที่อยู่คาบเส้น (Straight arrow) เพื่อศึกษาถึงลักษณะบุคลิกภาพนักลงทุนจำแนกตามประเภทกล้าเสี่ยง (ชอบผจญภัย) เชื้อมันในตนเองสูง (ผู้มีความเป็นเอกเทศ) ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ (ดาราผู้มีชื่อเสียง) รอบคอบระมัดระวัง (ผู้พิทักษ์) มาศึกษาถึงลักษณะบุคลิกภาพของนักลงทุน ส่วนผู้ที่อยู่คาบเส้นนั้น ผู้วิจัยไม่ได้นำมาวิเคราะห์เนื่องจากมีความสำคัญค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่น

แนวคิดปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุน

ด้านปัจจัยภายในที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนได้แนวคิดของ ลิปป์ลาส พรสุขสว่าง (2555, น. 66) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดปริมาณความต้องการสินทรัพย์ ประกอบด้วย ความมั่งคั่ง ความเสี่ยง สภาพคล่อง และผลตอบแทนมาเป็นปัจจัยภายในที่สามารถควบคุมและกำหนดด้วยตนเองได้ส่วนด้านปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนได้ใช้แนวคิดของ Kotler (1997) ที่กล่าวถึงสิ่งกระตุ้นอื่นๆ ประกอบด้วย เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี การเมืองและวัฒนธรรม โดยผู้วิจัยได้เลือก ด้านเศรษฐกิจและการเมือง เนื่องจากทั้งสองปัจจัยมีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนมากที่สุด

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมการลงทุน 6 W และ 1H ประกอบด้วย (WHO? WHAT? WHY? WHOM? WHEN? WHERE? และ HOW?) เพื่อที่จะหาคำตอบ ที่จะช่วยให้บริษัทหลักทรัพย์สามารถวางแผนกลยุทธ์ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสมส่งผลต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนให้เพิ่มสูงขึ้นได้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรชาวไทยที่มีแหล่งอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและเป็นนักลงทุนซึ่งไม่สามารถระบุจำนวนที่แน่นอนได้ เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงใช้การกำหนดตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณ กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ของ นราศรี ไววนิชกุล และ ชุศศักดิ์ อุดมศรี (2542, น. 104) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 385 คนและเพิ่มตัวอย่าง 4% หรือเท่ากับจำนวน 15 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คนสำหรับการเก็บกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่ม ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่ม (Judgment sampling) ไปเขตบางรัก เขตจตุจักร เขตพญาไท เขตบางรัก และคลองเตย

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตละ 80 คน

ขั้นตอนที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงไปยังสถานที่ในแต่ละเขต ได้แก่ สำนักงานใหญ่ธนาคารกรุงเทพ สำนักงานใหญ่ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่ธนาคารกรุงไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 4 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล

วันที่ 1 ตุลาคม – 30 ธันวาคม 2555

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อศึกษา แนวโน้มและพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน (Rating scale) มีจำนวน 17 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการลงทุน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน (Rating scale) มีจำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการลงทุน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน (Rating scale) มีจำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวโน้มการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Semantic Differential Scale วัดจากซ้ายไปขวาด้วยคำถามที่มีลักษณะตรงกันข้ามกัน มีจำนวน 3 ข้อ

ซึ่งเมื่อวัดค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) พบว่าแบบสอบถามทุกด้านมีค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.716

การวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครบตามจำนวนขนาดตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานประกอบด้วย การทดสอบค่าที (Independent t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

เกณฑ์การอภิปรายผลการวิจัย ลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ในระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval scale) เป็นการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ให้เลือกตอบแบบสอบถามค่าระดับความคิดเห็นและระดับความเป็นจริง 5 ระดับ ตามเกณฑ์

มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scale) และ Semantic differential scale คะแนนที่กำหนดจะถูกคำนวณออกมาในรูปของค่าเฉลี่ยตามสูตรอันตรภาคชั้น

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้บริโภค ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และแหล่งที่มาของเงินทุน ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.50 มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.50 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 78.30 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.30 มีอาชีพรับจ้าง/ พนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 50.80 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.00 และมีแหล่งเงินทุนจากทุนส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 81.00

2. การวิเคราะห์ข้อมูลบุคลิกภาพของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ระดับความเป็นจริงของบุคลิกภาพด้านกล้าเสี่ยง (ชอบผจญภัย) โดยรวมและด้านความเชื่อมั่นในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจโดยรวมและด้านความรอบคอบระมัดระวังโดยรวมอยู่ในระดับดี

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญของปัจจัยภายในที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการลงทุน ด้านความมั่งคั่ง ด้านอัตราผลตอบแทน และด้านความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสภาพคล่องอยู่ในระดับปานกลาง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยภายนอกที่ผลต่อพฤติกรรมการลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ระดับความสำคัญของปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการลงทุน ด้านเศรษฐกิจและด้านการเมืองอยู่ในระดับมาก

5. การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า พฤติกรรมการลงทุนผู้ตอบแบบสอบถามมีการลงทุนเฉลี่ย 15 ครั้งต่อปี มูลค่าการลงทุนเฉลี่ย 146,140 บาท ระยะเวลาการถือครองเฉลี่ย 2.4 เดือน ส่วนใหญ่เคยลงทุนในกองทุนรวม และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปัจจุบันลงทุนในกองทุนรวม มีการเลือกใช้บริการธนาคารเป็นสถานที่ลงทุนบ่อยที่สุด และส่วนใหญ่ตัดสินใจด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า แนวโน้มการลงทุนพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มการลงทุนในอนาคตอยู่ในระดับมาก

การวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส แหล่งที่มาของเงินทุน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน พบว่า

เพศที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ในด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) ด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) และด้านระยะเวลาถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ในด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) ด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พบว่า นักลงทุนที่มีอายุ 20 - 29 ปี มีจำนวนครั้งที่ลงทุนเฉลี่ยต่อปีมากกว่า นักลงทุนที่มีอายุ 30 - 39 ปี และด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) พบว่า นักลงทุนที่มีอายุ 20 - 29 ปี มีมูลค่าการลงทุนเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) น้อยกว่า นักลงทุนที่มีอายุ 30 - 39 ปี

สถานภาพที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพื่อให้ทราบว่านักลงทุนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ผลการด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) พบว่า นักลงทุนสถานภาพโสด มีมูลค่าการลงทุนเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) มากกว่า นักลงทุนสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน

อาชีพที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ในด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) และด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการทดสอบด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) พบว่า นักลงทุนอาชีพรับจ้าง/ พนักงานบริษัทเอกชน มีจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ยน้อยกว่า นักลงทุนอาชีพอิสระ/ ธุรกิจส่วนตัว ส่วนด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) นักลงทุนอาชีพรับจ้าง/ พนักงานบริษัทเอกชน มีมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ยมากกว่านักลงทุนอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ นักลงทุนอาชีพรับจ้าง/ พนักงานบริษัทเอกชน มีมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ยน้อยกว่า นักลงทุนอาชีพอิสระ/ ธุรกิจส่วนตัวและนักลงทุน อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ยน้อยกว่า นักลงทุนอาชีพอิสระ/ ธุรกิจส่วนตัว

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ในด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) และด้านระยะเวลา ถือครองสินทรัพย์เฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพื่อให้ทราบว่านักลงทุนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ผลการทดสอบ ด้านมูลค่าการลงทุนโดย

เฉลี่ย (บาท/ครั้ง) พบว่า นักลงทุนมีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท มีการลงทุนโดยเฉลี่ยน้อยกว่า นักลงทุนมีรายได้ 50,001 – 80,000 บาท ส่วนด้านระยะเวลาในการถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ย นักลงทุนมีรายได้ 20,001 – 50,000 บาท มีระยะเวลาการถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ยน้อยกว่า นักลงทุนมีรายได้ 80,001 บาทขึ้นไป และนักลงทุนมีรายได้ 50,001 – 80,000 บาท มีระยะเวลาการถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ยน้อยกว่า นักลงทุนมีรายได้ 80,001 บาทขึ้นไป

สมมติฐานที่ 2 บุคลิกภาพด้าน กล้าเสี่ยง (ชอบผจญภัย) ความเชื่อมั่นในตนเอง การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ รอบคอบระมัดระวังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของ นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า

ด้านกล้าเสี่ยง (ชอบผจญภัย) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านระยะเวลาถือครองสินทรัพย์เฉลี่ยโดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจและด้านรอบคอบระมัดระวังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

ด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ต่อครั้ง) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการลงทุน ได้แก่ ความมั่งคั่ง อัตราผลตอบแทน ความเสี่ยง และสภาพคล่อง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

ด้านความมั่งคั่ง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทิศทางเดียวกัน

ด้านความมั่งคั่ง ด้านความเสี่ยง และด้านสภาพคล่องมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันทิศทางเดียวกัน

ด้านความมั่งคั่ง และด้านสภาพคล่องมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านระยะเวลาในการถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 ปัจจัยภายนอกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

ด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ปี) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการลงทุนในอนาคต พบว่า

พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ปี) มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการลงทุนในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการลงทุน ด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ปี) เพิ่มขึ้น จะทำให้นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มการลงทุนในอนาคตเพิ่มขึ้นในระดับต่ำ

สรุปและอภิปรายผล

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ อาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ปี) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ โดยนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 20-29 ปี มีจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ปี) มากที่สุด ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะกลุ่มอายุ 20-29 ปี เริ่มศึกษาและสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความมั่งคั่งแก่เงินลงทุนจึงทำให้มีจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ปี) ต่ำกว่าอายุ 30-39 ปี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของการลงทุน (เพชรี ชุมทรัพย์, 2544, น. 6) กล่าวคือนักลงทุนทั่วไปในประเทศที่มีอายุน้อยหรืออายุระหว่าง 25-40 ปี มักกล้าเสี่ยงและสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความมั่งคั่งแก่เงินลงทุนแต่นักลงทุนทั่วไปในประเทศที่มีอายุระหว่าง 40-45 ปี อาจสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้ประจำ ทั้งนี้ เนื่องจากภาระทางครอบครัวและผู้ลงทุนที่มีอายุระหว่าง 60 ปี ยิ่งพอใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้แน่นอนและอาชีพอิสระหรือธุรกิจส่วนตัวมีจำนวนครั้งที่ลงทุนมากที่สุด เพราะนักลงทุนที่มีอาชีพอิสระหรือธุรกิจส่วนตัวมีรายได้ที่สูง และมีเวลาในการศึกษาการลงทุนต่าง ๆ จึงมีจำนวนครั้งที่ลงทุนมากกว่าอาชีพรับจ้าง/ พนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูรีพร สีสนิท (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้ายบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อาชีพแตกต่างกัน มีแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้าย

2. นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ บาท) แตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ บาท) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการลงทุนทางด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) มากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักลงทุนชาวไทยที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้แน่นอน จึงมีจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับนักลงทุน ใดกล่าวถึงช่วงอายุ (Life cycle) ของผู้ลงทุน ไว้ว่า ในช่วงอายุ Consolidation Phase คือขั้นตอนของชีวิตช่วงที่มีรายได้สูงกว่ารายจ่ายจะอยู่ในช่วง Mid to Late Career คือ มีหน้าที่การงานที่มั่นคงรายได้สม่ำเสมอหนี้สินมีลดลง จนใกล้ชำระเสร็จสิ้นแนวการลงทุนจะลดความเสี่ยงลงและคำนึงถึงความมั่นคงมากขึ้น จึงทำให้กลุ่มที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ ปี) มากที่สุด

2.2 นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ บาท) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสต้องการสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว จึงมีมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ บาท) มากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (เพชรี ชุมทรัพย์, 2544, น. 6) ได้กำหนดปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดของการลงทุนด้านการมีครอบครัว และความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว (Marital status and family responsibilities) กล่าวไว้ว่า ผู้ลงทุนที่มีครอบครัวแล้ว ต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว ต้องให้การศึกษาแก่บุตร ทำให้เขาเกิดความจำเป็นที่จะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มั่นคงให้รายได้แน่นอน ส่วนคนโสดไม่มีภาระผูกพันย่อมลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงได้

2.3 นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ บาท) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาชีพด้วยอาชีพอิสระหรือธุรกิจส่วนตัวจะมีความคล่องตัวสูงกว่าอาชีพประจำการลงทุน ถ้าหากเป็นการเก็บกำไรอาจจะต้องอาศัยเวลาและใส่ใจกับการขึ้นลงของสินทรัพย์ที่ลงทุน โดยอาชีพรับจ้าง/ พนักงานบริษัทเอกชน มีพฤติกรรมการลงทุนด้านมูลค่าการลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท/ ครั้ง) น้อยกว่านักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพอิสระ/ ธุรกิจส่วนตัวซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพัฒน์ พิพิษฐกุล (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและแนวโน้มการลงทุนในทองคำแท่ง ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อการลงทุนในทองคำแท่งแตกต่างกัน

3. นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครด้านระยะเวลาในการลงทุนโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ 80,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมการลงทุนด้านระยะเวลาในการถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักลงทุนที่มีรายได้ประจำที่เพิ่มสูงขึ้นก็จะทำให้นักลงทุนมีระยะเวลาในการลงทุนโดยเฉลี่ยสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพร จุฑารังสี (2546) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการลงทุนของหลักทรัพย์พบว่านักลงทุนส่วนใหญ่ที่มีรายได้เพิ่มสูงขึ้นจะมีความถี่ในการลงทุนเพิ่มขึ้น เพราะถ้าหากเงินที่นำมาลงทุนให้ผลตอบแทนสูงนักลงทุนก็จะนำเงินมาลงทุนเพิ่มขึ้นและถี่ขึ้น

4. บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลิกภาพด้านกล้าเสี่ยง (ชอบผจญภัย) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกันกับระยะเวลาถือครองหลักทรัพย์โดยเฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครต้องการผลตอบแทนจากการลงทุนที่เห็นความเสี่ยงมากซึ่งมักใช้เวลาถือครองหลักทรัพย์ในระยะสั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพร จุฑารังสี (2546) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการลงทุนของหลักทรัพย์ พบว่า บุคลิกภาพกล้าเสี่ยง (ชอบผจญภัย) ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง ชอบเล่นการพนัน และเป็นคนชอบเสี่ยงมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาถือครองหลักทรัพย์โดยเฉลี่ย สอดคล้องกับทฤษฎี Five-Way Model ของ Bailard, Biehl, & Kaiser (1986) ซึ่งนักลงทุนที่มีบุคลิกภาพกล้าเสี่ยง (ชอบผจญภัย) มักใช้ความเชื่อมั่นในตัวเองสูงเป็นผู้มีความสุขในการตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่กับความไม่แน่นอนและเมื่อต้องตัดสินใจก็จะหุนหันพลันแล่นไม่ค่อยจะคิดให้รอบคอบมักเป็นนักลงทุนที่ต้องการลงทุนแบบมุ่งหวังผลคือชอบความเสี่ยงมากกว่าความมั่นคงของเงินที่ลงทุนโดยมีความเห็นว่าถ้าเงินลงทุนต้องสูญไปก็สามารถสร้างใหม่ได้ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าถ้านักลงทุนที่มีบุคลิกภาพกล้าเสี่ยงมากขึ้น ระยะเวลาในการถือครองหลักทรัพย์ก็จะสั้นลง

5. ปัจจัยภายในมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยภายในด้านความมั่งคั่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ปี) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรสิริ สีสนิท (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้ายักษ์หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยภายในมีอิทธิพลที่ได้รับจากการตัดสินใจลงทุนจำนวนเงินที่ลงทุนเฉลี่ยต่อปีและไตรมาสที่ลงทุนมีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อกองทุน

6. ปัจจัยภายนอกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยภายนอกด้านการเมืองมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการถือครองหลักทรัพย์โดยเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ อาจจะเป็น

ผลมาจากการเมืองมีผลต่อการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นถ้ามีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือรัฐบาลไม่มีเสถียรภาพจะส่งผลให้เมื่อพฤติกรรมการลงทุนนักลงทุนขาดความมั่นใจไม่กล้าที่จะลงทุนในระยะยาว ส่งผลต่อด้านระยะเวลาในการถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ยลดลงในระดับต่ำสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพร จรูญรังษี (2546) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของนักลงทุนทั่วไปในประเทศในเขตกรุงเทพมหานคร” พบว่าปัจจัยด้านการเมืองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาถือครองหลักทรัพย์โดยเฉลี่ย อาจเนื่องมาจากประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่มีการเปลี่ยนแปลงของภาวะการเมืองตลอดเวลา ประกอบกับในช่วงระยะเวลานี้ภาวะการเมืองในต่างประเทศก็ค่อนข้างจะไม่สงบ เป็นสาเหตุทำให้ผู้ที่ให้ความสำคัญปัจจัยด้านการเมืองมากมีแนวโน้มถือครองหลักทรัพย์สั้น

7. พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการลงทุนในอนาคต พบว่า จำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ปี) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับแนวโน้มการลงทุนในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือเมื่อนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการลงทุน ด้านจำนวนครั้งที่ลงทุนโดยเฉลี่ย (ครั้ง/ปี) เพิ่มขึ้น จะทำให้นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มการลงทุนในอนาคตเพิ่มขึ้นในระดับต่ำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรียพร สีสนิท (2553) พบว่าประสบการณ์ในการลงทุนที่แตกต่างกันมีแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้ายักษ์หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากผลการวิจัยนักลงทุนควรทำการศึกษารายละเอียดวิธีการลงทุนตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการตัดสินใจซึ่งจากการวิจัยพบว่า จำนวนครั้งที่ลงทุนเฉลี่ยประมาณ 15 ครั้งต่อปีโดยระยะเวลาถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ย 2.328 ปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นักลงทุนส่วนใหญ่มีการลงทุนแบบระยะสั้นซึ่งเป็นการลงทุนเพื่อการเก็งกำไรตามกระแส ดังนั้นปัจจัยด้านเศรษฐกิจจึงมีผลต่อนักลงทุนเพื่อการลงทุน ทั้งนี้เพื่อช่วยในการวิเคราะห์สถานการณ์และมองเห็นแนวโน้มในอนาคตได้ถูกต้องลดความเสี่ยงจากการลงทุนได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถนำข้อมูลไปศึกษาและพัฒนา สินค้าหรือตราสารต่างๆ เพื่อให้ตรงกับพฤติกรรมของนักลงทุนทั่วไปในประเทศ และบริษัทหลักทรัพย์สามารถนำข้อมูลดังกล่าว ไปศึกษาเพื่อที่จะได้แนะนำนักลงทุนหรือลูกค้าให้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้อย่างเหมาะสม ตรงกับบุคลิกภาพและความต้องการของนักลงทุนที่เป็นลูกค้าของบริษัท จากผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพด้านกล้าเสี่ยง (ชอบผจญภัย) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาถือครองหลักทรัพย์โดยเฉลี่ย

2. รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจ และสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายนอกด้านการเมืองมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม กับระยะเวลาในการถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ย

3. รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับปัจจัยภายนอกด้านเศรษฐกิจ และมีแผนมาตรการด้านการลงทุนในระยะยาวให้แก่ผู้ลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายนอกในข้ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และดุลการค้า/ ดุลบัญชีเดินสะพัดมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านระยะเวลาในการถือครองหลักทรัพย์เฉลี่ย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าควรศึกษาพฤติกรรมในด้านอื่นๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจของนักลงทุนในการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ หรือความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อระบบของตลาดหลักทรัพย์ที่เป็นอยู่ เพื่อเป็นการพัฒนาตลาดทุนให้มีความเข้มแข็งและมีเสถียรภาพต่อไปในภายภาคหน้า

2. การเก็บข้อมูลเพื่องานวิจัย นักลงทุนชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร สำหรับงานวิจัยต่อไปควรมีการวางแผนในการเก็บข้อมูล เพราะผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เฉพาะเจาะจง ดังนั้น ถ้าหากมีการวางแผนไม่ดีในการเก็บข้อมูลก็จะได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย

3. ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลเป็นช่วงเวลาประเทศยุโรปมีปัญหาวิกฤตด้านเศรษฐกิจและประเทศไทยเกิดอุทกภัย โดยราคาทองคำกับตราสารทุนมีทิศทางตรงกันข้าม โดยราคาตราสารทุนมีราคาสูงขึ้น ส่วนราคาทองคำมีราคาต่ำลงที่ส่งผลต่อการลงทุน หากมีการนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจหรือทำวิจัยครั้งต่อไป ควรทำในภาวะเศรษฐกิจดี เพื่อศึกษาถึงแนวโน้มและพฤติกรรมการลงทุนว่าช่วงเวลาที่ต่างกันมีแนวโน้มและพฤติกรรมแตกต่างกันหรือไม่

กิตติกรรมประกาศ

ปริยฐานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ เนื่องจากความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร. ฌักซ์ กุลิสร์ ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริยฐานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้คำปรึกษาและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนกระทั่งได้เป็นปริยฐานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตลอดจนความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ สุพาดา สิริกุตตา อาจารย์ ดร.วรินทร์า ศิริสุทธิกุล และอาจารย์ ดร. มนุ ลีนะวงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเป็นกรรมการสอบปากเปล่า รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ที่ได้มอบความรู้และแนวคิดต่างๆ อันทำให้ผู้วิจัยมีความเติบโตทางความคิดจนสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำปริยฐานิพนธ์ฉบับนี้ ได้อย่างสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สนับสนุนทุนในการทำปริญญาานิพนธ์
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ในความเมตตาของท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

ซูริพร สีสนิท. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว
ของลูกค้ำ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร.
สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.*

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2555). *รายงานแนวโน้มเงินเฟ้อ. ค้นเมื่อ 29 พฤษภาคม 2555, จาก
<http://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/Inflation/Pages/index.aspx>*

นราศรี ไววนิชกุล และ ชูศักดิ์ อุดมศรี. (2542). *ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

เพชร ชุมทรัพย์. (2544). *หลักการลงทุน (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.*

ลิปภาส พรสุขสว่าง. (2555). *เศรษฐศาสตร์ ตลาดการเงินและสถาบันการเงิน. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2539). *การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา*

ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการคลังและการลงทุนของกรุงเทพมหานคร. (2555). *ความเป็นมาของศูนย์
ข้อมูลเศรษฐกิจการคลังและการลงทุน. ค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2555, จาก [http://203.155.
220.117:8080/BMAWWW/html_about/](http://203.155.220.117:8080/BMAWWW/html_about/)*

สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. (2548). *ผู้ติดต่อกับผู้ลงทุน. กรุงเทพฯ: บริษัทมาสเตอร์ คีย์ จำกัด*
สิทธิพัฒน์ พิพิธกุล. (2550). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและแนวโน้มการลงทุนในทองคำแห่ง
ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการ)
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

สุพร จุญรังสี. (2546). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของนักลงทุน
ทั่วไปในประเทศในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
(การตลาด). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

Bailard, T., Biehl, D., & Kaiser, R. (1986). *Personal money management* (5th ed.).
Chicago: Science Research Associates, Inc.,.

Kotter, Philip. (1997). *Principle of marketing*. New Jersey: Prentice-Hall.